

ppłk dr inż. Krzysztof OGONOWSKIe-mail: k.ogonowski@law.mil.pl
ORCID: 0000-0002-6075-4571**ppłk dr Dariusz BOGUSZ**e-mail: d.bogusz@law.mil.pl
ORCID: 0000-0001-7755-0949

DOI: 10.55676/asi.v1i1.8

KRÓTKA HISTORIA WYDZIAŁU BEZPIECZEŃSTWA LOTNICZEGO DĘBLIŃSKIEJ „SZKOŁY ORLĄT”

HISTORICAL VIEW OF FACULTY OF AVIATION SAFETY OF THE “EAGLE SCHOOL” IN DĘBLIN

Streszczenie

Celem artykułu było przedstawienie etapów rozwoju, działalności naukowo-dydaktycznej i struktury Wydziału Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej. Niniejsza publikacja to próba podsumowania dotychczasowych osiągnięć Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki, a od 2018 r. Wydziału Bezpieczeństwa Lotniczego. Do opracowania artykułu zostały wykorzystane teoretyczne metody badawcze, takie jak analiza i synteza informacji zawartych w literaturze i materiałach źródłowych, abstrahowanie oraz uogólnianie.

Słowa kluczowe: akademia, wydział, struktura, dziekan

Abstract

The aim of the article was to present the stages of development, research and teaching activities and the structure of the Aviation Safety Faculty of the Polish Air Force University. This publication is an attempt to summarize the achievements of the National Security and Logistics Faculty, and from 2018 renamed as Faculty of Aviation Safety. To develop the article, theoretical research methods were used, such as the analysis and synthesis of information contained in the literature and source materials, abstraction and generalization.

Keywords: academy, faculty, structure, dean

1. WSTĘP

Plany utworzenia szkoły lotniczej w Dęblinie sformułowane zostały już w 1919 r. Na miejsce przyjechała nawet komisja rządowa z Warszawy, by obejrzyć teren. W tym czasie było tam tzw. pole wzlotów, czyli lotnisko założone przez Rosjan przed I wojną światową. Plany te jednak musiały zostać odłożone na później ze względu na wojnę polsko-bolszewicką. Przez chwilę tylko, a dokładnie przez pięć miesięcy 1920 r., stacjonowała w Dęblinie Francuska Szkoła Pilotów.

Jednak historia dęblińskiej kuźni polskich lotników wcale nie zaczyna się w Dęblinie. 1 listopada 1925 r. w Grudziądzu powstała Oficerska Szkoła Lotnictwa. Później co najmniej kilkakrotnie ta nazwa się zmieni, a ostatecznie przejdzie do historii jako „Szkoła Orłąt”. Do 1934 r. szkoła miała prawo kształcić tylko obserwatorów, a nie pilotów. Także wtedy, gdy 14 kwietnia 1927 r. została przeniesiona z Grudziądza do Dębli na Lubelszczyźnie. Pierwsze szkolenie podchorążych pilotów odbyło się jesienią 1934 r. Dwuletni kurs zaczęło wtedy 40 kandydatów. Jej dynamiczny rozwój został przerwany przez II wojnę światową. Bohaterska postawa wychowanków „Szkoły Orłąt” rozstawiła jej imię. Szkoła lotnicza została reaktywowana 31 października 1944 r. – gdy wojna jeszcze się nie skończyła, ale Lublin i okolice były już wolne od Niemców. Pierwszą siedzibą szkoły zostały koszary wojskowe w Zamościu. Chętni do zostania lotnikami, podobnie jak inni kandydaci do Wojska Polskiego, byli na początku koszarowani w barakach zlikwidowanego w lipcu 1944 r. obozu koncentracyjnego na Majdanku. Pierwsza powojenna promocja absolwentów odbyła się 21 czerwca 1945 r. – szkołę skończyło w tym dniu 49 podchorążych, 19 z nich zostało w niej na stanowiskach instruktora¹.

Kolejne przełomowe zmiany nastąpiły w wyniku przeobrażeń ustrojowych po 1989 r. Zmianie musiał ulec także program szkolenia. Dokonano wtedy kolejnej reorganizacji, której efektem w 1994 r. było powołanie Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych. Mające nastąpić w kolejnych latach przekształcenia w strukturze wojska, zmiany w systemie kształcenia czy wstąpienie Polski do NATO (co wiązało się m.in. z zakupem samolotów wielozadaniowych F-16) były kolejnymi wyzwaniami dla „Szkoły Orłąt”. Kolejnym kluczowym momentem w jej historii było uzyskanie statusu akademii i zmiana nazwy na Lotnicza Akademia Wojskowa (LAW).

W murach „Szkoły Orłąt” przez 95 lat wyszkoliło się do tej pory ponad 10 tysięcy absolwentów: pilotów, nawigatorów, obserwatorów, kontrolerów i osób odpowiedzialnych za obsługę naziemną. Do grupy tej dołączyli studenci cywilni, którzy od 2009 r. zgłębiają wiedzę w murach dęblińskiej uczelni. Dziś studiuje tutaj prawie 2400 osób, z czego zaledwie 300 to podchorążowie. Pozostałe osoby to studenci cywilni uczący się na Wydziale Lotnictwa oraz na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki. Po otwarciu swoich bram również dla cywilnych adeptów lotnictwa szkoła przeszła szereg zmian. Przebudowano znaczną część infrastruktury uczelni. Na jej terenie dla studentów cywilnych wyremontowany został nowoczesny akademik, a w roku 2023 ma być ukończony nowy dziewięciokondygnacyjny budynek wielofunkcyjny o łącznej

¹ <https://naszahistoria.pl/deblinska-szkola-orlat-kuznia-najslynniejszych-polskich-lotnikow/ar/c15-9264728> [dostęp: 8.02.2022].

powierzchni użytkowej na poziomie 12 662 m² i wysokości 25 m, który pozwoli na zakwaterowanie 535 osób oraz zorganizowanie 11 sal wykładowych dla 284 słuchaczy. Również same ośrodki dydaktyczne przeszły wiele modernizacji. Nie bez znaczenia jest też współpraca z innymi ośrodkami naukowymi, przemysłowymi i wkład pochodzący z funduszy unijnych².

Głównym celem artykułu było przedstawienie rysu historycznego i etapów rozwoju Wydziału Bezpieczeństwa Lotniczego (WBL) dęblińskiej uczelni. W ocenie autorów ewolucja struktur organizacyjnych oraz współpraca naukowa z innymi jednostkami przyczyniają się do rozwoju Wydziału oraz zdobycia stabilnej pozycji naukowej i dydaktycznej na konkurencyjnym rynku kształcenia.

Problem, jaki zasygnalizowali jego autorzy, został wyrażony pytaniem: jak zmieniły się struktury organizacyjne oraz działalność dydaktyczna Wydziału Bezpieczeństwa Lotniczego od 2010 r. do chwili obecnej?

Do opracowania artykułu zostały wykorzystane teoretyczne metody badawcze, takie jak analiza i synteza informacji zawartych w literaturze i materiałach źródłowych, abstrahowanie, uogólnianie oraz metoda obserwacji uczestniczącej.

2. HISTORIA WYDZIAŁU BEZPIECZEŃSTWA LOTNICZEGO

Ważna decyzja skutkująca poszerzeniem oferty edukacyjnej podjęta została przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego 8 marca 2009 r. i dotyczyła nadania Wydziałowi Lotnictwa WSOSP uprawnienia do prowadzenia studiów I stopnia na nowo powstałym kierunku: bezpieczeństwo narodowe. Na podstawie tej decyzji 1 października 2009 r. uruchomiono w ramach tego kierunku studia cywilne stacjonarne i niestacjonarne w specjalności bezpieczeństwo powietrzne państwa. Jednocześnie utworzono nową jednostkę organizacyjną – Zakład Bezpieczeństwa Narodowego (ZBN), mającą odgrywać wiodącą rolę w procesie edukacyjnym tego kierunku, którego ówczesnym kierownikiem została dr Mirosława Marciniuk.



Fot. 1. Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego – dr Mirosława Marciniuk

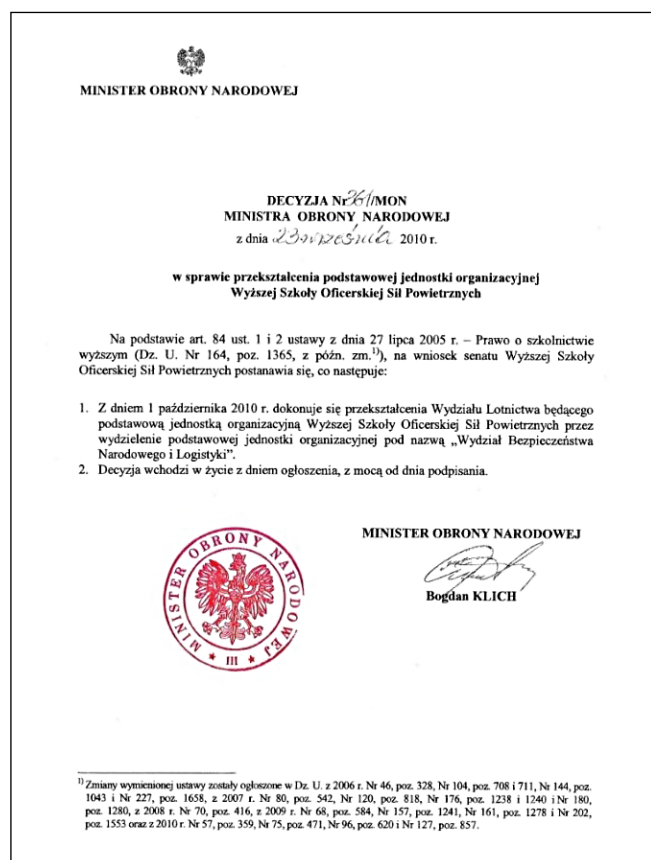
Źródło: archiwum Wydziału.

² <https://www.komputerswiat.pl/artykuly/redakcyjne/deblinska-szkola-orlat-tak-wyglada-lotnicza-akademia-wojskowa/m33z2hd> [dostęp: 8.02.2022].

W roku akademickim 2009/2010 Wydział Lotnictwa prowadził studia:

- stacjonarne i niestacjonarne I stopnia na kierunku lotnictwo i kosmonautyka oraz bezpieczeństwo narodowe;
- studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia na kierunku lotnictwo i kosmonautyka;
- studia podyplomowe;
- kursy doskonalenia zawodowego żołnierzy.

Rektor-Komendant WSOSP w imieniu Senatu uczelni zwrócił się z wnioskiem do MON o utworzenie Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki w drodze podziału podstawowej jednostki organizacyjnej Wydziału Lotnictwa (WL) na dwie podstawowe jednostki organizacyjne³.



Fot. 2. Decyzja powołująca utworzenie Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki WSOSP

Źródło: archiwum Wydziału.

³ Uchwała Nr 22/LXXXV/2010 r. Senatu Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie wniosku do Ministra Obrony Narodowej o utworzenie Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki.

Z dniem 1 października 2010 r., po zatwierdzeniu przez ministra decyzją 361/MON z dnia 23 września 2010 r., przekształcono Wydział Lotnictwa, będący podstawową jednostką organizacyjną WSOSP, przez wydzielenie podstawowej jednostki organizacyjnej pod nazwą – Wydział Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki (WBNiL).

Senat WSOSP uchwalił wówczas nową strukturę Uczelni jako dwuwydziałową, tworząc tym samym Wydział Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki⁴.

Założenia organizacyjne i programowe kształcenia na nowym kierunku studiów, jakim było bezpieczeństwo narodowe, opracował zespół pod przewodnictwem płk. pil. dr. hab. Janusza Karpowicza (do chwili obecnej pracujący w Wydziale). Nowy Wydział powstał na bazie funkcjonującego od roku Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego, a jego pierwszym dziekanem został płk nawig. dr inż. Tadeusz Compa (dotychczasowy kierownik Katedry Nawigacji Lotniczej), który pełnił tę funkcję do 30 sierpnia 2015 r. Najpierw jako czynny żołnierz, następnie, po pożegnaniu z mundurem, jako pracownik cywilny. Od momentu powołania WBNiL przejął kształcenie studentów na studiach I stopnia, na kierunkach: bezpieczeństwo narodowe i logistyka.



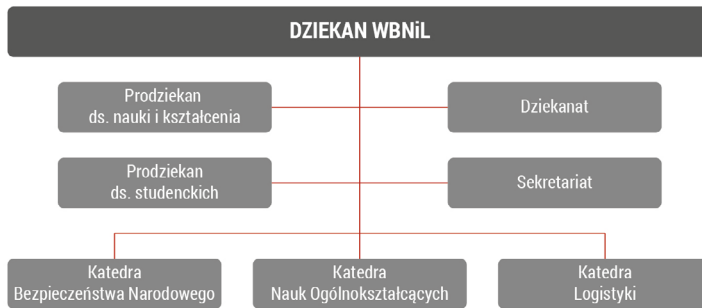
Fot. 3. Pierwszy dziekan Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki WSOSP 2010–2015 – płk nawig. dr Tadeusz Compa

Źródło: archiwum Wydziału.

Od 1 października 2010 r. oba Wydziały funkcjonowały w oparciu o nowy statut WSOSP. Zgodnie z jego treścią podstawową jednostką organizacyjną Uczelni pozostawał wydział. Jednostkami organizacyjnymi mogły być: instytut, katedra, zakład, laboratorium, studium, ośrodek, pracownia, biblioteka, wydawnictwo, archiwum, jednostka administracyjna oraz jednostka usługowa i gospodarcza, zaś jednostkami organizacyjnymi wykonującymi zadania z zakresu szkolenia lotniczego uczyniono: Akademicki Ośrodek Szkolenia Lotniczego (AOSL), Ośrodek Szkolenia Kontrolerów Ruchu Lotniczego (OS KRL) oraz Ośrodek Szkolenia Personelu Taktycznych Zespołów Kontroli Obszaru Powietrznego (OSP TZKOP).

⁴ Uchwała Nr 44/LXXXV/2010 r. Senatu Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych z dnia 22 listopada 2010 r. w sprawie uchwalenia struktury Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie jako uczelni dwuwydziałowej.

Jako miejsce stacjonowania WBNiL otrzymał dwa piętra w budynku A-1 Uczelni. Ówczesna struktura⁵, zatwierdzona przez Rektora-Komendanta WSOSP gen. bryg. pil. Jana Rajchela, została przedstawiona na rysunku 1.



Rys. 1. Struktura organizacyjna WBNiL w 2010 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Regulamin organizacyjny WSOSP”, 2010.

W tamtym czasie powstało również logo Wydziału, które wraz z przekształceniami strukturalnymi i składem osobowym pracującej w nim kadry także ewaluowało.



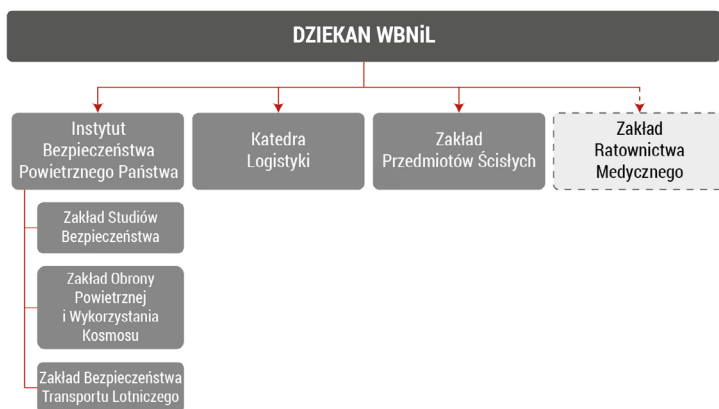
Rys. 2. Ewolucja logo wydziałowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie: archiwum Wydziału.

W ostatnim dziesięcioleciu dokonano wielu istotnych zmian dynamizujących rozwój Uczelni i Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki. Nie miały wpływ na ten stan rzeczy miało opracowanie misji Uczelni, zawartej w Uchwale Senatu nr 27/LXXXVI/2011 z dnia 26 września 2011 r. w sprawie przyjęcia strategii działania WSOSP na lata 2012–2020. Określono w niej między innymi, że Uczelnia jest „trwałym elementem systemu bezpieczeństwa narodowego oraz szkolnictwa wyższego. Działa na rzecz rozwoju lotnictwa, kształcąc kolejne pokolenia lotników oraz pomnażając dorobek naukowy i techniczny. Uczestniczy także w kształceniu i szkoleniu kadr związanych z logistyką, transportem oraz bezpieczeństwem powietrznym”.

⁵ Uchwała Nr 45/LXXXV/2010 Senatu WSOSP z dnia 22 listopada 2010 r. w sprawie zaopiniowania regulaminu organizacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie.

Zmieniaли się również dziekani i prodziekani Wydziału, których zakres obowiązków ewoluował z przeobrażeniami strukturalnymi Uczelni. Struktury organizacyjne, jakie występowały na przestrzeni 12 lat funkcjonowania Wydziału, przedstawiono na rysunku 3.



Rys. 3. Ogólna struktura organizacyjna WBNiL – stan na 1 października 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Regulamin organizacyjny WSOSP”, 2015.

Jak wynika z powyższego rysunku, w skład WBNiL miał wchodzić Zakład Ratownictwa Medycznego, ponieważ w tamtym okresie prowadzone były prace nad wnioskiem o otwarcie nowego kierunku – ratownictwo medyczne. Taki wniosek w całości powstał i został wysłany do Ministerstwa Edukacji i Nauki, jednak nie otrzymano zgody na jego otwarcie.

Po zmianie struktury Wydziału, od 1 października 2015 r. do 30 sierpnia 2016 r., funkcję dziekana WBNiL piastował dr hab. inż. Jarosław Kozuba.



Fot. 4. Dziekan Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki WSOSP w latach 2015–2016 – płk rez. dr hab. inż. Jarosław Kozuba

Źródło: archiwum Wydziału.

W latach 1986–2009 był on żołnierzem zawodowym, pilotem Polskich Sił Powietrznych. Swoją służbę czynną zakończył jako pułkownik w Departamencie Transformacji Ministerstwa Obrony Narodowej. Od 2010 r. był wykładowcą akademickim w WSOSP, gdzie działał m.in. jako: dyrektor Akademickiego Centrum Szkolenia Lotniczego (2012–2015), dziekan Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki (2015–2016) i prorektor ds. nauki WSOSP (2016–2017).

W okresie pełnienia przez niego funkcji dziekana odbyła się ocena jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzoną w WBNiL na poziomie studiów I i II stopnia. Została ona przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. PKA wówczas po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku i jako mocne strony wskazała m.in.:

- znaczący potencjał kadrowy Wydziału stale aktualizujący ofertę specjalności na kierunku, dostosowywaną do potrzeb rynku pracy;
- zarządzanie procesowe jakością kształcenia, które pozwala ciągle monitorować procesy nauczania i kontrolować skuteczność podnoszenia jakości kształcenia;
- umiejętność pozyskiwania znaczących funduszy na rozwój i unowocześnianie bazy naukowo-dydaktycznej oraz zaplecza;
- prowadzoną na szeroką skalę współpracę z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi.

Na podstawie art. 48a ust. 3 w związku z art. 49 ust. 5 oraz art. 52 ust. 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2016 r., poz. 1842, z późn. zm.) Prezydium PKA, po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, wydało ocenę pozytywną i wskazało, że następna ocena programowa na kierunku bezpieczeństwo narodowe powinna nastąpić w roku akademickim 2022/2023.

Od 1 września 2016 r. stanowisko dziekana przejął płk rez. dr hab. Adam Radomyski. Pełnił on swoją funkcję przez trzy kolejne lata, aż do 30 września 2019 r.

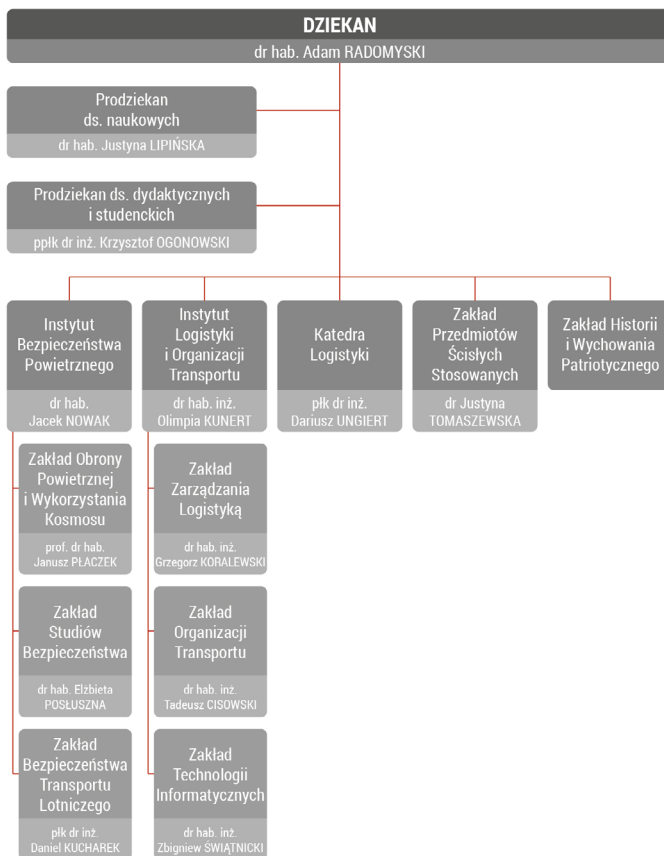


Fot. 5. Dziekan Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki WSOSP/LAW w latach 2016–2019 – płk rez. dr hab. Adam Radomyski

Źródło: archiwum Wydziału.

Misją Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki w tamtym okresie było kształcenie studentów-kandydatów na żołnierzy zawodowych i studentów cywilnych oraz umiejętne wykorzystanie osiągniętych przez nich wyników w praktyce, a także wpajanie studentom najwyższych wartości narodowych i historycznych będących zasadniczym filarem patriotyzmu i umiłowania ojczyzny. Wydział uprawniony był w tamtym okresie do prowadzenia studiów:

- I i II stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe;
- I i II stopnia na kierunku logistyka;
- I stopnia na kierunku transport.

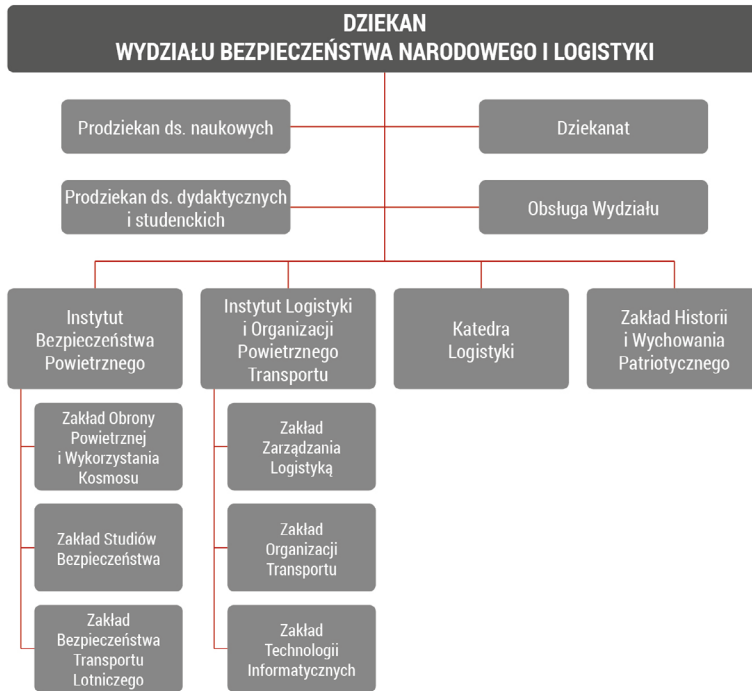


Rys. 4. Struktura organizacyjna WBNiL – stan na 1 października 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Regulamin organizacyjny WSOSP”, 2016.

W procesie kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe wykorzystywane były różnicowane metody nakierowane na zdobycie podstawowych umiejętności badawczych, takich jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań. Podczas ćwiczeń,

seminariów oraz w procesie dyplomowania student zdobywał umiejętności badawcze: poznawał zasady prowadzenia badań naukowych, formułowania problemów badawczych, a także uczył się stosowania określonych narzędzi. Na studiach II stopnia stosowane były metody kształcenia włączające studentów do podejmowania prac badawczych w obszarze nauk społecznych.



Rys. 5. Struktura organizacyjna WBNiL – stan na 1 stycznia 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Regulamin organizacyjny WSOSP”, 2017.

Wydział uzyskał w tym okresie uprawnienia do prowadzenia studiów inżynierskich I stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej o profilu praktycznym na kierunku transport (Uchwała nr 311/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 lipca 2017 r.). Zgodnie z postanowieniem nr 5 z dnia 25 lipca 2017 r. kierunek miał być prowadzony od października 2018 r. i obejmować studia w trzech specjalnościach:

- transport powietrzny;
- transport lotniskowy;
- transport wojskowy.

Kształcenie o profilu praktycznym miało trwać siedem semestrów i być oparte na innowacyjnym praktycznym systemie studiowania uzupełnianym szkoleniami, zajęciami praktycznymi oraz wizytami studyjnymi w miejscach o ograniczonym dostępie. Niestety, mimo otrzymania zgody Ministerstwa na otwarcie tego kierunku,

po miesiącu zajęć z 15-osobową grupą, na polecenie ówczesnych władz Uczelni studentom zaproponowano przeniesienie się na kierunek logistyka, a w następnym roku akademickim nie otworzono na niego naboru. Skutkowało to zlikwidowaniem tego kierunku na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki.

1 grudnia 2016 r. podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Tarnobrzegu, reprezentowanym przez dyrektora dr. Marcina Pilarskiego, a Wyższą Szkołą Oficerską Sił Powietrznych w Dęblinie, reprezentowaną przez Rektora-Komendanta gen. bryg. pil. dr. Piotra Krawczyka. Podpisanie tego porozumienia skutkowało w niedługiej przyszłości wydaniem Decyzji Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lipca 2017 r., która określała, że w okresie od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2021 r. WBNiL sprawuje opiekę naukową nad prawidłowym przeprowadzeniem eksperymentu pedagogicznego o nazwie „Technik obsługi pasażerów w przewozach lotniczych, morskich i lądowych o profilu mundurowym” właśnie w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Tarnobrzegu.

Projekt ten wymagał od Wydziału wyznaczenia pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych koordynujących współpracę pomiędzy WSOSP a dyrekcją szkoły w zakresie przedmiotowego projektu, udzielania merytoryczno-organizacyjnej pomocy w procesie edukacyjnym uczniów w obszarze bezpieczeństwa narodowego i przysposobienia obronnego oraz w ramach rozszerzenia przez szkołę oferty edukacyjnej, a także dbania o właściwy poziom merytoryczny zajęć i spotkań informacyjnych prowadzonych przez kadrę dydaktyczną WSOSP.



Fot. 6. Podpisanie porozumienie o współpracy pomiędzy Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Tarnobrzegu, reprezentowanym przez Dyrektora dr. Marcina Pilarskiego, a WSOSP, reprezentowaną przez Rektora-Komendanta gen. bryg. pil. dr. Piotra Krawczyka

Źródło: archiwum Wydziału.

Należy również zaznaczyć, że studia I stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzone na WBNiL w 2017 r. w ramach II edycji Konkursu i Programu Akredytacji „Studia z Przyszłością” otrzymały certyfikat potwierdzający ich przynależność do

ściślego grona najbardziej innowacyjnych i nowoczesnych kierunków i programów studiów na polskich uczelniach. Studia te otrzymały również Certyfikat Nadzwyczajny „Lider Jakości”.

Potwierdziły to wyniki II edycji Konkursu i Programu Akredytacji „Studia z Przyszłością”, do którego są zgłaszane kierunki studiów I i II stopnia, studiów jednolitych magisterskich (o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym), a także studia podyplomowe, studia doktoranckie i specjalności prowadzone w polskich szkołach wyższych wszystkich typów.

Certyfikat „Studia z Przyszłością” jest przyznawany kierunkom realizowanym według oryginalnych i wartościowych programów kształcenia, dobrze odpowiadającym na potrzeby rynku pracy. Certyfikat uzyskują kierunki studiów, które – w opinii ekspertów – należą do grona akademickiej elity.

Kryteria oceny kierunków studiów określał szczegółowo Regulamin programu „Studia z Przyszłością”. Zgodnie z § 5 regulaminu certyfikat akredytacyjny przyznawany jest kierunkowi studiów, który spełnia wszystkie bądź większość z poniższych kryteriów:

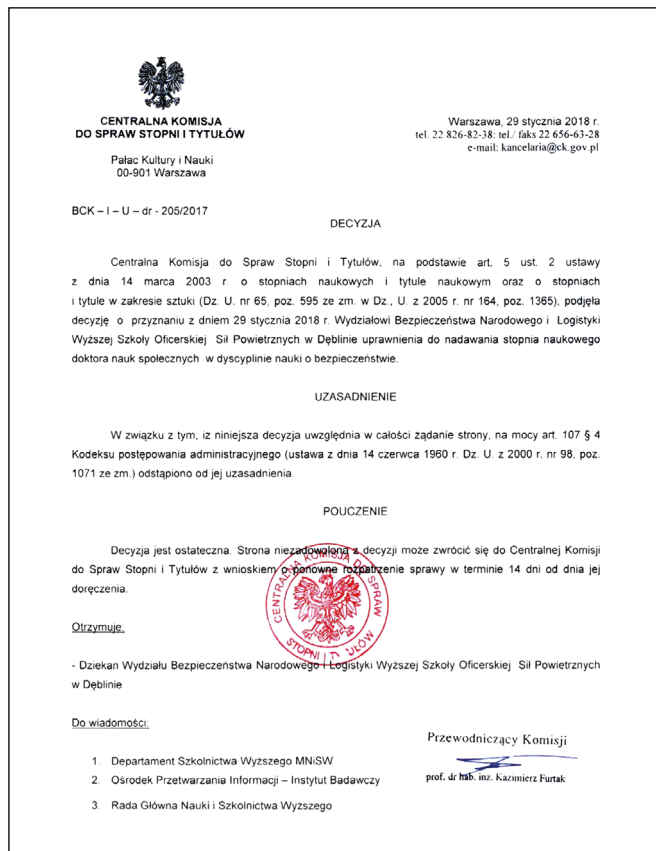
- wyróżnia się na rynku edukacyjnym nowoczesnością koncepcji kształcenia i wysoką jakością realizowanego programu studiów;
- jest dostosowany do potrzeb rynku pracy i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego uczelni;
- jest prowadzony w taki sposób, by przekazywać studentom aktualną, nowoczesną wiedzę oraz kreować u studentów umiejętności i kompetencje społeczne poszukiwane przez pracodawców;
- wykorzystuje w toku realizacji programu kształcenia nowoczesne, innowacyjne metody dydaktyczne oraz unikatowe metody ewaluacji efektów kształcenia;
- zapewnia studentom możliwość osiągnięcia innowacyjnych efektów kształcenia o wysokim poziomie użyteczności na rynku pracy;
- wpisuje się w przyjętą przez uczelnię misję i strategię rozwoju⁶.

Przygotowaniem i złożeniem wniosku w tamtym okresie zajął się ówczesny prodziekan ds. dydaktycznych i studenckich ppłk dr inż. Krzysztof Ogonowski. Kierunek bezpieczeństwo narodowe, poza otrzymaniem certyfikatu „Studia z Przyszłością”, otrzymał również wyróżnienie nadzwyczajne, które przyznawane jest dla najlepszego kierunku przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego. Takie wyróżnienie otrzymują kierunki studiów, które uzyskają najwyższą liczbę punktów rankingowych w swojej kategorii (kierunki i programy studiów stanowiące ściśłą czołówkę ocenionych w konkursie). Certyfikat Nadzwyczajny „Lider Jakości” stanowi potwierdzenie znakomitego wyniku postępowania akredytacyjnego, który uzyskały studia I stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe realizowane w WSOSP na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki.

Innym przełomowym wydarzeniem w historii Wydziału była decyzja Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów przyznająca z dniem 29 stycznia 2018 r. WBNiL

⁶ <https://www.studiazprzyszloscia.pl/strona-8> [dostęp: 7.05.2022].

uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.



Fot. 7. Decyzja Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów przyznająca WBNiL uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora

Źródło: archiwum Wydziału.

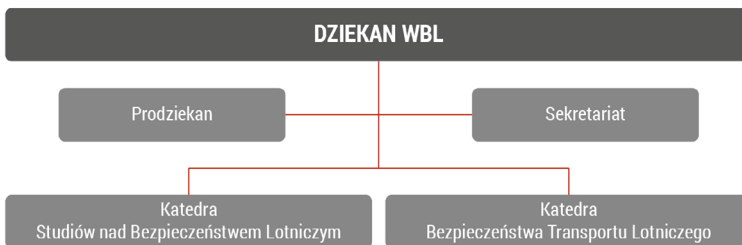
Właśnie to wydarzenie stało się przyczynkiem do tego, że z dniem 1 października 2018 r. dotychczasowa Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych została zaliczona do grona uczelni akademickich i z ostatniej w Polsce wojskowej, zawodowej szkoły wyższej, została Lotniczą Akademią Wojskową.

Kolejne zmiany i kolejny dziekan. W okresie od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r. tę zaszczytną funkcję sprawował płk rez. dr hab. Jacek Nowak. Również Wydział zmienił wtedy nazwę na Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego (WBL).



Fot. 8. Dziekan Wydziału Bezpieczeństwa Lotniczego LAW w latach 2019–2020 –
płk rez. dr hab. Jacek Nowak
Źródło: archiwum Wydziału.

Zmiana nazwy wiązała się również z wydzieleniem z jego struktur Instytutu Logistyki i Organizacji Transportu oraz Katedry Logistyki i powstaniem nowej jednostki organizacyjnej nazwanej Katedrą Logistyki, która podlegała bezpośrednio Rektorowi-Komendantowi LAW. Wiązało się to również z utratą podchorążych tego kierunku, podległych dotychczas dziekanowi, i oddanie ich pod zarządzanie kierownikowi Katedry Logistyki LAW, a od października 2020 r., po kolejnej restrukturyzacji, dyrektorowi Instytutu Logistyki i Organizacji Transportu LAW. Od tego czasu WBL prowadzi wyłącznie kształcenie studentów cywilnych I i II stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe.



Rys. 6. Struktura organizacyjna WBL – stan na 1 października 2019 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Regulamin organizacyjny LAW”, 2019.

Również ze struktur wydziałowych zniknął Dziekanat, który od teraz połączył się z Dziekanatem Wydziału Lotnictwa i pod nazwą Biuro Obsługi Studenta (BOS) podlega prorektorowi ds. studentów. Po wprowadzeniu 30 sierpnia 2018 r. nowej Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tzw. „Konstytucja dla Nauki – Ustawa 2.0”), dziekani utracili swoją suwerenność i przestali być „jednoosobowymi organami uczelni”, zmieniła się również ich podległość obecnie podlegają prorektorowi ds. kształcenia).

Od października 2020 r. Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego uruchomił kształcenie na prestiżowych studiach podyplomowych w dwóch specjalnościach:

- bezpieczeństwo lotnicze;
- zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej.

Celem kształcenia na studiach podyplomowych w specjalności bezpieczeństwo lotnicze jest pogłębienie wiedzy z zakresu: oceny zagrożeń występujących w środowisku lotniczym, ochrony lotnictwa i lotnisk, ratownictwa lotniskowego, zarządzania bezpieczeństwem, działalności operacyjnych służb lotniskowych, prawa lotniczego, szeroko rozumianego transportu lotniczego (w tym materiałów niebezpiecznych).

Dla uatrakcyjnienia tych studiów, wiedząc, że w większości korzystają z nich osoby pracujące, zajęcia są prowadzone w formie zdalnej lub hybrydowej.

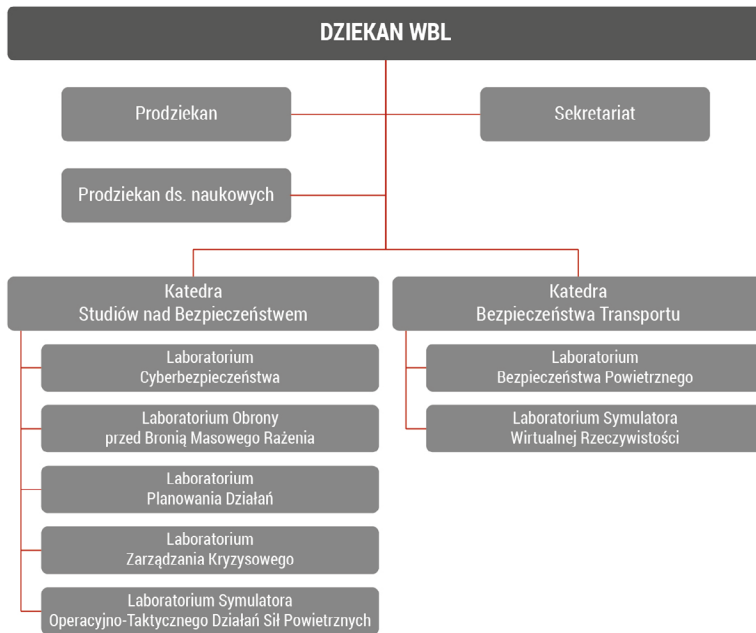
1 października 2020 r., podobnie jak poprzednio, nastąpiła kolejna zmiana struktury Wydziału i jego władz. Dziekanem został, pełniący przez ostatnie 4 lata funkcję prodziekana, ppłk dr inż. Krzysztof Ogonowski.



Fot. 9. Dziekan Wydziału Bezpieczeństwa Lotniczego LAW od 2020 r. – ppłk dr inż. Krzysztof Ogonowski

Źródło: archiwum Wydziału.

Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego jest w Polsce liderem w kształceniu kadr lotniczych. Cele kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe zakładają wyposażenie absolwentów w wiedzę z zakresu przeznaczenia, organizacji i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego oraz systemu obronnego państwa, użycia Sił Zbrojnych RP, w tym Sił Powietrznych w systemie obronnym państwa i Sojuszu Północnoatlantyckiego, zasad organizacji i działania niemilitarnych struktur systemu bezpieczeństwa i obrony państwa, zakresu obowiązków administracji i obywateli w systemach bezpieczeństwa oraz sposobach działania na rzecz bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożenia, kryzysu i wojny.



Rys. 7. Struktura organizacyjna WBL – stan na 5 października 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Regulamin organizacyjny LAW”, 2021.

W ramach studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe Wydział oferuje trzy nowe atrakcyjne specjalności od roku akademickiego 2021/2022:

- cyberbezpieczeństwo w lotnictwie;
- BSP w nowoczesnych zawodach gospodarki;
- lider-przywódca w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych.

Są to unikatowe specjalności dostosowane do potrzeb rynku, nastawione na zdobywanie praktycznej wiedzy i rozwój zawodowy absolwenta.

Kierunek ten nastawiony jest na kształcenie i szkolenie kadr związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa powietrznego państwa w oparciu o posiadane zasoby ludzkie i rzeczowe, zorganizowane w ramach istniejącej struktury WBL. Wyznaczone w programie studiów cele, stanowiące priorytet dla działalności Wydziału, są corocznie weryfikowane w ramach prowadzonej kontroli zarządczej w WBL. Dokonujący się rozwój programów studiów na specjalnościach dostosowany jest do potrzeb rynku pracy absolwentów cywilnych. Ponadto, monitorowany jest rynek w zakresie potrzeb kształcenia i szkolenia specjalistycznego i doskonalącego kadry dla Sił Zbrojnych RP. Wciąż aktualizowane specjalności na tym kierunku wychodzą naprzeciw potrzebom Sił Zbrojnych i organizacji lotniczych. I dlatego między innymi rozpoczęto w Wydziale prace nad otwarciem nowego kierunku, jakim jest bezpieczeństwo lotnicze. Liczymy, że trwające nad nim prace pozwolą nam na otwarcie kierunku już w październiku 2022 r.

W 2021 r. przeprowadzono procedurę nadania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie – tytuł doktora otrzymało dotychczas dwóch kandydatów: mjr mgr Marcin Sztobryn (pracownik LAW) – i mgr Sławomir Żurawski (PWSTE w Jarosławiu). W sierpniu 2021 r. została złożona do Biura Nauki i Rozwoju kolejna gotowa rozprawa doktorska – nauczyciela akademickiego LAW – mgr Katarzyny Nikorowicz-Zatorskiej. Ogólnie nad doktoratami w WBL pracuje około 20 doktorantów.

Jednym z istotnych przedsięwzięć WBL planowanym w roku 2022 jest organizacja naukowo-sportowego pikniku lotniczego, na który otrzymano dotację z MEiN i który we współpracy z 4 SLSz oraz Urzędem Miasta Dęblin będzie zorganizowany w czerwcu 2023 r. przy okazji obchodów Dni Dęblina i Święta Lotniczej Akademii Wojskowej. Sfinalizowano ponadto zakup aparatury Multiplayer VR/3D, co pozwoli do końca lutego bieżącego roku uruchomić laboratorium, w którym będzie możliwe prowadzenie badań i zajęć dydaktycznych ze studentami na czterech stacjonarnych i dwóch mobilnych stanowiskach badawczych.

Aktualnie wydzielone zespoły opracowują dokumentację dwóch nowych laboratoriów:

- Laboratorium Medialno-Dydaktycznego „Centrum Konferencyjne”;
- Laboratorium Bezpieczeństwa Portów Lotniczych.

WBL aktywnie współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi oraz krajowymi instytucjami społecznymi, gospodarczymi i kulturalnymi, a także zagranicznymi instytucjami gospodarczymi. W ramach tej współpracy Wydział pozyskuje wskazówki i sugestie o przydatnych dla praktyki umiejętnościach i kompetencjach absolwentów, informacje o weryfikacji i ocenie stopnia realizacji efektów kształcenia oraz ma możliwość organizacji praktyk zawodowych.

Pracownicy WBL prowadzą badania naukowe z obszaru wiedzy nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, głównie w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie i nauki o obronności. Dotyczy to wszystkich rodzajów prowadzonych projektów, w tym publikacji wyników badań, badań statutowych grantów, prac naukowo-badawczych. Realizowane badania są w pełni skoordynowane z uzyskiwanymi efektami uczenia się, co odnieść można do stopnia szczegółowości przedmiotów prowadzonych dla kierunku. Całość prac naukowych w pełni odpowiada realizowanym obszarom kształcenia właściwym dla kierunku, a możliwość aplikacji ich wyników ma istotne znaczenie dla uzyskiwania pełnych efektów uczenia się. Rezultaty prowadzonych w Wydziale badań są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów na kierunkach: bezpieczeństwo narodowe i bezpieczeństwo lotnicze oraz bezpieczeństwo powietrzne.

3. ZAKOŃCZENIE

Dęblińska „Szkoła Orłąt” kojarzy się głównie z pilotami wojskowymi, ale na przestrzeni ostatnich lat jej profil znacznie się zmienił. Obecnie większość uczących się stanowią studenci kierunków cywilnych na Wydziale Bezpieczeństwa Lotniczego, Wydziale Lotnictwa, Instytucie Nawigacji oraz Katedrze Logistyki. Dla studentów dostępna

jest bogata baza dydaktyczno-naukowa, zaplecze rekreacyjno-sportowe, do którego należy zespół boisk, stadion, korty tenisowe, basen, strzelnica czy Klub Uczelniany LAW z mnóstwem kół zainteresowań: od astronomicznego, poprzez Uczelniany Klub Fotograficzny LAW i wiele innych, aż po Koło Naukowe Studentów Bezpieczeństwa Narodowego.



Rys. 8. Logo Naukowego Koła Studentów Bezpieczeństwa Narodowego

Źródło: archiwum Wydziału.

Lotnicza Akademia Wojskowa jest jedyną polską uczelnią, która od prawie 97 lat kształci kandydatów na oficerów-pilotów dla potrzeb lotnictwa wojskowego, a od 2009 r. w murach dęblińskiej „Szkoły Orłąt” spotkać można nie tylko studentów wojskowych, ale także studentów cywilnych. Obecnie liczba studentów cywilnych przewyższa tych studiujących w mundurach. Akademia kształci studentów cywilnych na potrzeby lotnictwa cywilnego, logistyki i gospodarki narodowej. Uczelnia zatrudnia doskonale przygotowaną kadrę naukową i dydaktyczną oraz posiada nowoczesną bazę dydaktyczną i socjalną. Bardzo atrakcyjną ofertę studiów posiada Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego.

Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego LAW od czasu powstania przeszedł wiele przemian organizacyjnych i strukturalnych. W ramach jego działalności realizowane jest kształcenie studentów cywilnych oraz kształcenie specjalistyczne i doskonalące kadry dla potrzeb lotnictwa i gospodarki narodowej. Zmiany strukturalne, nowe kierunki i specjalności kształcenia tworzone w trakcie funkcjonowania WBL przyczyniły się do uzyskania stabilnej pozycji na rynku edukacji lotniczej i lotniskowej w Polsce.

Wydział jest uprawniony do prowadzenia studiów I i II stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, a od 2018 r. uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie.

Właśnie tu realizowana jest specjalność bezpieczeństwo i obsługa pasażera w transporcie lotniczym, na której studenci uczą się wykonywania zawodu stewardesy i stewarda. Od roku akademickiego 2020/2021 na WBL uruchomiono również studia podyplomowe przeznaczone dla kandydatów posiadających kwalifikacje co najmniej I stopnia, a chcących poszerzyć swoje wiadomości i umiejętności w specjalności bezpieczeństwo lotnicze i zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej. Studia te przeznaczone są dla absolwentów uczelni cywilnych i wojskowych zatrudnionych

w branży lotniczej, w tym przede wszystkim zajmujących się szeroko rozumianą problematyką bezpieczeństwa lotniczego. Celem kształcenia na studiach podyplomowych jest pogłębienie wiedzy z zakresu: oceny zagrożeń występujących w środowisku lotniczym, ochrony lotnictwa i lotnisk, ratownictwa lotniskowego, zarządzania bezpieczeństwem, działalności operacyjnych służb lotniskowych, prawa lotniczego, szeroko rozumianego transportu lotniczego (w tym przewozu materiałów niebezpiecznych). Nasi absolwenci pracują w portach lotniczych w Polsce i na całym świecie, m.in. w Katarze i Zjednoczonych Emiratach Arabskich dysponujących potężnym lotnictwem cywilnym⁷.

Dynamiczny rozwój Wydziału ma odzwierciedlenie w tworzeniu nowego, unikatowego w skali kraju i Europy kierunku studiów: bezpieczeństwo lotnicze, a także tworzeniu nowych specjalności: BSP w nowoczesnych zawodach gospodarki oraz lider-przywódca w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych. Ukończenie w ramach studiów w LAW nowo tworzonych specjalności umożliwi absolwentowi skuteczne konkutowanie jako kandydat do zawodów trudnych i niebezpiecznych w ramach: Policji, Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz innych służb ratowniczych i instytucji cywilnych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

WBL współpracuje z wieloma uczelniami, placówkami naukowo-badawczymi, firmami, instytucjami oraz ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. Ścisłe współpracuje również z Przedsiębiorstwem Państwowym Porty Lotnicze oraz Lotniskiem Chopina w Warszawie.

Swoją misję Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego realizuje w ramach trzech funkcji:

- dydaktycznej, która obejmuje przygotowanie studentów do pełnienia funkcji administracyjnych i zarządczych w wojskowych i cywilnych instytucjach zajmujących się problematyką bezpieczeństwa lotniczego;
- naukowej, która obejmuje badania w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie oraz kształcenie kadr naukowych ukierunkowane na stworzenie najlepszych warunków do ich rozwoju naukowego i zawodowego;
- promocyjnej, która obejmuje popularyzację wiedzy i dorobku Wydziału poza Uczelnią zarówno w kraju, jak i poza jego granicami.

Podstawowe zadania realizowane przez Wydział to:

- działalność dydaktyczna w ramach prowadzonych studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia, studiów podyplomowych, kursów i szkoleń specjalistycznych oraz innych form kształcenia;
- wspomaganie realizacji działalności dydaktycznej prowadzonej przez inne jednostki na pozostałych kierunkach studiów i kursach;
- doskonalenie działalności dydaktycznej poprzez wykorzystanie systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz systemu oceny działalności jednostek organizacyjnych;
- przygotowywanie planów, programów studiów i studiów podyplomowych, szkoleń oraz kursów kwalifikacyjnych i doskonalących lub innych form kształcenia;

⁷ Studia cywilne w deblńskiej „Szkołe Orłąt”. Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego LAW, <http://ry24.pl/studia-cywilne-w-deblńskiej-szkole-orlat-wydzial-bezpieczenstwa-lotniczego-law/> [dostęp: 8.02.2022].

- współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w opracowywaniu programów studiów i w realizacji procesu dydaktycznego;
- współpraca z uczelniami wojskowymi oraz innymi jednostkami organizacyjnymi szkolnictwa wojskowego, z instytucjami i jednostkami wojskowymi w zakresie przygotowania dowódczego i specjalistycznego studentów oraz uczestników innych form kształcenia;
- dbanie o rozwój zawodowy nauczycieli akademickich;
- ustalanie zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich wykonujących pracę w jednostce⁸.

BIBLIOGRAFIA

Artykuły i monografie

Bogusz D., *Selekcja i szkolenie pilotów wojskowych w Siłach Zbrojnych RP*, LAW, Dęblin 2021.

Pielacha R., *Wydział Lotnictwa dęblińskiej Szkoły Orłąt w stuleciu lotnictwa wojskowego*, LAW, Dęblin 2019.

Akty i dokumenty prawne

„Regulamin organizacyjny WSOSP”, 2010.

„Regulamin organizacyjny WSOSP”, 2015.

„Regulamin organizacyjny WSOSP”, 2016.

„Regulamin organizacyjny WSOSP”, 2017.

„Regulamin organizacyjny LAW”, 2019.

„Regulamin organizacyjny LAW”, 2021.

Uchwała Nr 22/LXXXV/2010 r. Senatu Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie wniosku do Ministra Obrony Narodowej o utworzenie Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki.

Uchwała Nr 44/LXXXV/2010 r. Senatu Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych z dnia 22 listopada 2010 r. w sprawie uchwalenia struktury Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie jako uczelni dwuwyziałowej.

Uchwała Nr 45/LXXXV/2010 Senatu WSOSP z dnia 22 listopada 2010 r. w sprawie zaopiniowania regulaminu organizacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego i Logistyki Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie.

⁸ D. Bogusz, *Selekcja i szkolenie pilotów wojskowych w Siłach Zbrojnych RP*, LAW, Dęblin 2021, s. 64.

Źródła internetowe

<https://naszahistoria.pl/deblinska-szkola-orlat-kuznia-najslynniejszych-polskich-lotnikow/ar/c15-9264728> [dostęp: 8.02.2022].

<https://www.komputerswiat.pl/artykuly/redakcyjne/deblinska-szkola-orlat-tak-wyglada-lotnicza-akademia-wojskowa/m33z2hd> [dostęp: 8.02.2022].

<https://www.studiazprzyszloscia.pl/strona-8> [dostęp: 7.05.2022].

Studia cywilne w dęblińskiej „Szkołe Orłąt”. Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego LAW, <http://lry24.pl/studia-cywilne-w-deblinskiej-szkole-orlat-wydzial-bezpieczenstwa-lotniczego-law/> [dostęp: 8.02.2022].